

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 13Csp/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323201630
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323201630.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou: JUDr. Lucia Lacová, v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a. s., skrátený názov: VÚB, a. s., IČO: 31320155, so sídlom Mlynské nivy č. X, XXX XX A. - B., právne zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., IČO: 36715352, so sídlom Jilemnického č. 4012/30, 036 01 Martin, proti žalovanému: C. D., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXX/XX, XXX XX G., v konaní o zaplatenie 9.117,90 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5.476,64 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa 03.11.2020 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Súd žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 20,12 % s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 26.05.2023 bol Okresnému súdu Humenné doručený návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 9.117,90 Eur s príslušenstvom, ktorým sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia tak, aby súd zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 9.117,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy 9.117,90 Eur od 03.11.2020 do zaplatenia a povinnosťou nahradiť žalobcovi trovy konania. Uplatnený nárok žalobca odôvodnil nasledovne tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 23.05.2018 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 10.000,00 Eur. Podľa zmluvy mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 96 mesačných splátkach v sume 187,83 Eur a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 18.031,68 Eur. Doposiaľ žalovaný uhradil sumu 4.523,36 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, listom zo dňa 26.08.2020 - Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo mu poskytol dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka a dňa 19.10.2020 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 28.10.2020 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal

do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka a poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 16Co/33/2018; uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn.: 17Co/447/2016. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 9.117,90 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. Zmluvnú pokutu ani náklady s vymáhaním pohľadávky si žalobca v tomto konaní neuplatnil. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 13.641,26 Eur. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil sumu 4.523,36 Eur. Zostatok pohľadávky bol evidovaný ako 10.198,88 Eur a zahŕňal aj zmluvnú pokutu 1.098,98 Eur, ktorú si žalobca neuplatnil.

2. Okresný súd Humenné vydal platobný rozkaz pod č. k. 13Csp/34/2023-54 zo dňa 20.06.2023, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk, a následne bol Uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 13Csp/34/2023-68 zo dňa 21.08.2023 tento platobný rozkaz zrušený.

3. Žalovaný sa k podanej žalobe a jej prílohám, ktoré mu boli doručené dňa 23.09.2023 zverejnením na úradnej tabuli tunajšieho súdu a na webovej stránke tunajšieho súdu od 08.09.2023 do 23.09.2023 spolu s poučením súdu podľa Civilného sporového poriadku a s Uznesením súdu s výzvou na vyjadrenie zo dňa 08.09.2023 doposiaľ nevyjadril.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 20.11.2023, na ktoré boli strany sporu riadne a včas predvolané. Žalobca ospravedlnil svoju neprítomnosť vyjadrením zo dňa 13.11.2023, zároveň ospravedlnil neúčast' žalobcu na pojednávaní z dôvodu nenavyšovania trov konania a v súlade so zásadou hospodárnosti, pričom súhlasili s vykonaním pojednávania aj bez ich prítomnosti. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil bez ospravedlnenia neúčasti.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom celého súdneho spisu v danej veci a zistil tento skutkový stav.

6. Dňa 23.05.2018 H. I. A., J., skrátene názov: VÚB, a. s., IČO: 31320155, Mlynské nivy č. 1, 829 90 Bratislava-Ružinov, uzavrela so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere Quatro pôžičky č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 10.000,00 Eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, zaplatiť úroky a poplatky, splniť ďalšie záväzky podľa Zmluvy, najmä splácať úver v pravidelných 96 mesačných splátkach vo výške 187,83 Eur, s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 17,90% p.a., s RPMN vo výške 17,90%, dobou trvania zmluvy 96 mesiacov, s celkovými nákladmi spotrebiteľa vo výške 8.031,68 Eur a s celkovou čiastkou, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 18.031,68 Eur (čl. 16-19). Prílohy k zmluve o úvere boli: Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere zo dňa 23.05.2018 (čl. 41) s uvedenou fixnou úrokovou sadzbou vo výške 17,90 % p.a., RPMN 17,90% a spôsobom jej výpočtu, výškou mesačnej splátky 187,83 Eur, počtom splátok 96 a termínom splatnosti k 20-temu dňu v mesiaci, ďalej Informácia o RPMN (čl. 35 druhá strana), Informácie o ochrane osobných údajov a udelenie súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov (čl. 34-36), Obchodné podmienky Quatro (čl. 37 druhá strana-38), fotokópia občianskeho preukazu žalovaného (čl. 20), výpisy z účtu žalovaného (čl. 21-23), Daňové priznanie žalovaného (čl. 25-32), Potvrdenie o stave zmluvy zo dňa 23.05.2018 (čl. 33).

7. Dňa 26.08.2020 písomnosťou „Predžalobná upomienka“ žalobca upozornil žalovaného, že eviduje nedoplatok na splátkach vo výške 548,05 Eur, ktorý žiada bezodkladne uhradiť s upozornením, že ak do 05.10.2020 nedôjde k úhrade, veriteľ bude oprávnený úver zosplatniť (čl. 41 druhá strana). Žalovaný písomnosť neprevzal v odbernej lehote a vrátila sa nedoručená žalobcovi 21.09.2020 (čl. 42).

8. Dňa 28.10.2020 písomnosťou „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ žalobca oznámil žalovanému, že dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu a dlžná čiastka predstavuje sumu v celkovej výške 9.119,09 Eur, ktorá sa bude ďalej úročiť zákonným úrokom z omeškania odo dňa zosplatnenia až do úplného zaplatenia istiny. Žalobca žalovaného zároveň vyzval na úhradu celkového dlhu na účet žalobcu uvedený v tomto oznámení (čl. 43).

9. Z prehľadu splátok a úhrad k reg. číslu zmluvy: XXXXXXXX žalovaného (čl. 43 druhá strana-44) vyplýva, že žalovaný uhradil sumu 4.523,36 Eur a zostatok nesplateného úveru je vo výške 10.198,88 Eur, pričom žalovaný poslednú platbu uskutočnil dňa 19.12.2019.

10. Zo štatistiky NBS o priemerných úrokových mierach z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) za rok 2019 (čl. 80) vyplýva, že v období uzavretia predmetnej zmluvy, teda v 05/2018 bola úroková miera vo výške 8,25 % ročne pre nové obchody nad 5 rokov.

11. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. „Občiansky zákonník“ v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy (ďalej len ako „OZ“), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 OZ, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané..

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b)

a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov^{1c}) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje. Podľa § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,^{5a}); veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti; zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov,^{18aa})

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 15 ods. 1, ods. 2 písm. b) bod 2. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok. Pri zmluvách, ktoré podľa odseku 1 tvoria obchodný celok, veriteľom je tretia osoba a konkrétny tovar alebo poskytnutie konkrétnej služby je výslovne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu, a ktorá má bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu (pozn. § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z.; § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu (pozn. § 20 ods. 6 a 8 zákona č. 90/2016 Z. z.). Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 517 ods. 1, 2 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z

omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase vzniku omeškania žalovaného, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

12. Posudzovaný právny vzťah strán sporu je vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXX/XXXXXXXXXX zo dňa 23.05.2023 medzi žalobcom Všeobecná úverová banka, a.s., a žalovaným. Žalobca - právnická osoba - podnikateľ bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaný - fyzická osoba - nepodnikateľ bol v postavení spotrebiteľa. Uvedený právny vzťah je v režime spotrebiteľského práva, súd ho preto posudzoval podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitných právnych predpisov - zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zákona o ochrane spotrebiteľa, zákona o bankách a všeobecného právneho predpisu - Občianskeho zákonníka, účinných v rozhodnom období.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti, a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Sám žalobca postavenie žalovaného ako spotrebiteľa v tomto konaní nespochybňoval.

13. Žalobca si v tomto konaní uplatnil zosplatenú istinu vo výške 9.117,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy 9.117,90 Eur od 03.11.2020 do zaplatenia, pričom zmluvnú pokutu vo výške 1.080,98 Eur si v tomto konaní neuplatnil.

Súd mal za preukázané, že na základe spotrebiteľskej zmluvy s dobou trvania zmluvy 96 mesiacov bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 10.000,00 Eur, ktorý sa zaviazal splatiť formou 96-tich pravidelných mesačných splátok vo výške 187,83 Eur. Žalovaný titulom splácania úveru uhradil celkovo sumu vo výške 4.523,36 Eur. Žalovaný ani po výzve žalobcu zo dňa 26.08.2020 nedoplátil dlžné splatné splátky a žalobca následne úver zosplatal ku dňu 19.10.2020.

Súd v súlade s vykonaným dokazovaním ustálil, že v zmluve absentujú povinné údaje uvedené v § 9 ods. 2 písm. f) doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru - údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmluve nie je vôbec obsiahnutý. Zákonodarcu určil túto náležitosť v právnom predpise jasne „doba trvania zmluvy“ a nie, aby si to musel spotrebiteľ nejakým spôsobom vyvodzovať z viacerých údajov, a okrem toho zákon jednoznačne uvádza, že ďalšou povinnou náležitosťou zmluvy je aj údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, teda rozlíšil pojmy doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti. V tejto súvislosti súd odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn.5Co/336/2017 zo dňa 27.02.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/130/2017 zo dňa 21.02.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/129/2018 zo dňa 21.01.2019. Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 13Co/34/2019 zo dňa 24.04.2019 uviedol: „Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, a preto pri písmene f) citovaného zákona iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru a doba trvania zmluvy musí byť určená dátumovo neprichádza do úvahy.“

14. V Zmluve si žalobca a žalovaný dohodli úrok vo výške 17,90 % ročne. Súd je však toho názoru, že tento dohodnutý úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku - poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 137/2003). Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri nových spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam pri úveroch nad 5 rokov v mesiaci máji 2018 na úrovni 8,25 % ročne.

Dohodnutá výška úrokov 17,90 % ročne uvedená v predmetnej zmluve viac ako 2-násobne prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci máj 2018. Dohodnutá výška úrokov musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie, teda nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100% je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

V prejednávanej veci vzhľadom na vyššie uvedené, dospel súd k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 17,90 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je Zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná. Na základe vyššie uvedeného môže žalobca od žalovaného požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je sčasti dôvodná. Z dôvodu chýbajúcej podstatnej náležitosti zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, súd uzavrel, že je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň v prejednávanej veci súd dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 17,90 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto je v tejto časti zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná. Na základe vyššie uvedeného preto môže žalobca od žalovaného požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a predmetný úver je aj z tohto dôvodu potrebné považovať za bezúročný.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný čerpal úver vo výške 10.000,00 Eur a poukázal úhrady - splátky úveru celkovo vo výške 4.523,36 Eur, súd preto priznal žalobcovi rozdiel medzi poskytnutým úverom a skutočne zaplatenou čiastkou zo strany žalovaného, teda priznal sumu 5.476,64 Eur (10.000,00 Eur - 4.523,36 Eur = 5.476,64 Eur), a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

16. Žalovaný do rozhodnutia súdu neuhradil žalobcovi ani časť dlžnej sumy, čím sa dostal do omeškania. Žalobca požadoval úrok z omeškania od 03.11.2020 (po doručení oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.10.2020), teda odo dňa nasledujúcom po dni uplynutia lehoty na plnenie po oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, preto súd priznal žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa 03.11.2020 tak, ako je uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku.

17. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 60,06 %, žalovaný v rozsahu 39,94 %, preto súd o trovách konania rozhodol v súlade § 255 CSP tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 20,12 % s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

Poučenie:

Podľa § 355 ods. 1 CSP je proti tomuto rozsudku prípustné podať odvolanie.

Podľa § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje – teda prostredníctvom Okresného súdu Humenné na Krajský súd v Prešove. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 362 ods. 2 CSP odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená v stanovenej lehote po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. „Exekučný poriadok“ v znení neskorších predpisov.